

Corah Dental Anksiyete Skalası?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Corah Dental Anksiyete Skalası?*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19351>

Özet

Corah Dental Anksiyete Skalası (CDAS), bireylerin di? tedavisi süreçlerine yönelik ya?ad?klar? kayg? düzeyini ölçmek amacıyla geli?tirilmis?, kısa ve öz bir öz bildirim aracıdır. Bu ölçek, orijinal olarak N.L. Corah tarafından geli?tirilmis? olup, sunulan bu giri? 2006 y?l?nda Seydao?lu ve arkadaşlar? tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışması'nın psikometrik özelliklerini detaylandırılmaktadır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini ortaya koymuştur.

CDAS, özellikle di? hekimli?i kliniklerinde ve araştırmalarında, dental anksiyetenin yaygınlığı ve şiddetini hızlıca belirlemek için tercih edilen bir araçtır. Dört maddeden oluşan bu skala, kişinin di? hekimi ziyaretine ve tedavi beklentisine karşı gösterdiği duygusal tepkileri değerlendirmeye odaklanır.

Anahtar Kelimeler

Corah Dental Anksiyete Skalası, Dental Anksiyete, Di? Hekimi Kaygısı, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Faktör Analizi, Güvenilirlik.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geliştiricisi: Corah, N. L. (1969)

Türkçe Uyarlama Yazarları: Seydao?lu, G., Do?an, M. C., Şükrü, U, Yazgan ?nanç, B., Çelik, M.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin di? hekimi ziyaretleri öncesinde, sırasında veya sonrasında deneyimledikleri kayg? düzeyini hızlı, objektif ve standart bir yöntemle nicel olarak ölçmektir. Türkçe uyarlama çalışması'nın özel amacı ise, ölçeğin kültürel ve dilsel etkililiğini sağlayarak Türk popülasyonunda dental anksiyete görülme sıklığı ve şiddetini tespit etmek üzere güvenilir bir araç sunmaktır.

Ölçek, klinik uygulamada yüksek düzeyde anksiyete riski taşıyan hastalar? erken te?his etmek ve uygun tedavi yaklaşımları (örneğin, davranışsal veya farmakolojik müdahaleler) planlamak için kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

Corah Dental Anksiyete Skalası, di? hekimli?i ortamına özgü durumsal kayg? (situational anxiety) psikolojik yapıdaki ölçer. Bu yapı, di? hekimine gitme, koltuğa oturma ve tedaviye başlama gibi

spesifik tetikleyicilere karşı duyulan korku ve gerginlik hislerini kapsar. CDAS, dental fobiye yol açabilecek kaygı düzeylerinin belirlenmesinde oldukça hassastır.

Ölçek, dört temel maddesi aracılığıyla, bireyin geçmişi deneyimlerine, beklenen tedaviye ve genel olarak diş hekimi ziyaretine karşı gösterdiği bilişsel ve duygusal tepkileri değerlendirerek tek boyutlu bir kaygı puanı sunar.

Geçerlik

Türkçe uyarılma çalışmasında ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin orijinal yapıya uygun olarak güçlü bir tek faktörlü yapıyı desteklemektedir. Maddelerin faktör yükleri yüksek değerler göstermiştir, bu da her bir maddenin ölçülmek istenen dental anksiyete yapıya güçlü bir katkı sağladığını belirtir.

Yapılan analizler, CDAS'ın Türkçe formunun, diş anksiyetesini ölçme konusunda geçerli bir araç olduğunu ve teorik olarak beklenen yapıyı koruduğunu bilimsel verilerle kanıtlamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık ve zamana bağlı kararlılık (test-tekrar test) yöntemleriyle değerlendirilmiştir. İç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ölçeğin iç tutarlılığı, **Cronbach alfa** yöntemine göre **0.81** olarak saptanmıştır. Bu değer, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin zamana bağlı kararlılığı için ölçek **test-tekrar test korelasyon katsayısı** ise **r=0.71** olarak belirlenmiştir. Bu sonuç, ölçek puanlarının zaman içinde tutarlı kaldığını ve kararlı ölçümler sağladığını işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Yapı geçerliliğini desteklemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizi sonuçları, ölçeğin dört maddesinin tek bir faktör altında toplandığını göstermiştir. Bu faktörün psikometrik özellikleri şöyledir:

Ölçeğin 4 maddesinin faktör yükleri, **0.73** ile **0.81** arasında değişmektedir. Bu yüksek yükler, maddelerin ana yapıya olan güçlü bağlılığını gösterir.

Saptanan faktörün **öz değeri (eigenvalue)** **2.58** olarak belirlenmiştir.

Faktörün açıkladığı varyans yüzdesi **%64.0** olarak saptanmıştır. Bu oran, ölçekteki toplam varyansın büyük bir kısmının tek bir dental anksiyete faktörü tarafından açıkladığını göstermektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (4 madde)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Klinik veya genel popülasyonda di? tedavisi gören bireyler.

Ya? Grubu: Genellikle 18 ya? ve üzeri yetişkinler (uyarlama çalışması kapsamında).

Popülasyon Detayları: Türk popülasyonu üzerinde di? hekimliği fakültesi hastaları veya üniversite öğrencileri örnekleme kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, kısa süreli, kağıt-kalem veya dijital formatta uygulanabilen bir ölçektir. Derecelendirme formatı orijinalinde 1'den 5'e kadar Likert tipi bir skaladır (kaynakta derecelendirme bilgisi boş bırakılmaktadır).

Anahtar Kelimeler

Di? Hekimi, Tedavi Kaygısı?, Psikometri, Yapısal Etitlik, Cronbach Alfa, Ölçek Geliştirme, Öz Değer.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Orijinal Test Yılı: 1969 (Corah, N.L.).

Türkçe Uyarlama Yılı: 2006.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştiriciden izin gerekebilir. Akademik araştırmalarda genellikle ücretsizdir ancak ticari kullanım için telif hakları kontrol edilmelidir.

Kaynaklar

Seydao?lu, G., Do?an, M. C., ?ükrü, U, Yazgan ?nanç, B. ve Çelik, M. (2006). Corah Dental Anksiyete Skalası'nın Türkçe Uyarlaması'nın Geçerlilik-Güvenilirliği ve Dental Anksiyete Görülme Sıklığı. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi*, 7(1), 7-14.

Corah, N. L. (1969). Development of a dental anxiety scale. *Journal of Dental Research*, 48(4), 596.

Makalenin orijinal bağlantısı DergiPark üzerinde mevcuttur: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: corah-dental-anksiyete-skalasi-toad.pdf

Corah Dental Anksiyete Skalası'nın Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu bölüm, yalnızca kaynakta belirtilen maddelerin yerleştirilmesi için ayrılmıştır.